

— Franciaországban ujrásorozzák a lőszer-gyári munkásokat. Párisból jelentik: Thomas municions miniszter rendelkezése a francia fegyver- és lőszergyárakban dolgozó munkásokat újból sorozás alá vetik és egy részüket beosztják a harcoló csapatokhoz. A kiemelt munkásokat rokkantakkal és asszonyokkal, továbbá alkalmatlannak talált férfakkal fogják pótolni.

— Sáros megyei káposzta a fővárosnak. Sáros vármegye alispánja a belügyminiszter engedélye alapján Sáros vármegye egész káposztatermését lefoglalta és a maximális árat métermázsánként 13 koronában állapította meg. Sáros vármegye szükségletének fődözésén felül fölöslegül marad 250 vagon káposzta, amelyet Budapest főváros rendelkezésére fognak bocsátani.

— Az eltitkolt gabonakészletek fölmutatása. A hivatalos lap a kormány rendeletét közli, amelyben az eltitkolt gabona- és egyéb termékek eltitkolt fölmutatásának részletes szabályozza a pénzügyi törvény szerinti és a csempészet megakadályozása végett szigorítja az illető termékek eltitkoltatásának lehetőségét.

— Földrendés Stájerben. Grácól jelentik: A cilli kerületben fekvő Oderburgban heves földrendés volt. A földrendés következtében több ház megrongálódott. Éjszaka újabb lökések következtek. A földrendést csak egészen kis körzetben érezték.

— Gyermekholttest a bőröndben. A Szereszen-utca 41. számú házban H. Anna szolgálóleány kofferjében egy újszülött csecsemő holttestét találták. H. Anna azt állítja, hogy holtna született. A csecsemő holttestét a törvényszéki orvosi intézetbe vitték. A boncolás fogja megállapítani a halál okát. A leányt bevitték a Bakács-téri szülészeti klinikára.

— Zátorya futott gőzösök. Amsterdamból jelentik: Az „Oltampt” nevű németalföldi gőzös Hock van Hollandnál zátorya futott. — A „Hacumeth” nevű 2500 tonnás brit gőzös és a „Gird Edith” nevű halászgőzös zátorya futottak.

— A kard a városházán. Megírjuk, hogy Ginzery Dávid hadnagy csütörtökön a városházán kardjával fejbe sújtotta Járity Gyula élelmezési főfelügyelőt, mert — a hadnagy állítása szerint — Járity üldözi a nővérét. Járity főfelügyelő kijelentette, hogy nem üldözte a leányt és így Ginzery ok nélkül támadta meg. Járity följelentést tett a rendőrségen, ahol az ügy szereplőit pénteken hallgatták ki. A fölvetett jegyzőkönyveket a katonasághoz tették át.

— Büntetés elől a halálba. Hirschenhauser Mihály sepsii gyógyszerész megmérgezte magát. A gyógyszerész 38 éves és családost. Tettét büntetés elől a halálba. Hirschenhauser Mihály sepsii gyógyszerész megmérgezte magát. A gyógyszerész 38 éves és családost. Tettét büntetés elől a halálba.

— Munkásemlőadás az Urániában. A legközelebbi előadás november 19-én lesz. Szinre kerül „Székelyország”. Jegyek kaphatók a Népszava kiadóhivatalában, Conti-utca 4.

— Leesett a villamosról. Az Üllői-út 103. számú ház előtt Tóth Róza 15 éves tanulóleány sapkája leesett a 149-es számú villamosról. Ő utána ugrott, de elesett és agyrázkódást szenvedett. Az I. számú sebészeti klinikára vitték.

— Nem tejhamisító, hanem tejdrágító. Gerlei Lajos, a Központi Tejeszarnok igazgatója a következő helyreigazító sorok közlését kéri:

„Szaporítani kell a törvényhatósági bizottsági tagokat” című, e hó 1-én megjelent közleményben foglalt az az állítás, hogy engem tejhamisításért elítéltek, nem felel meg a valóságnak. Tisztelettel Gerlei Lajos.

Gerlei urnak igaza van: nem tejhamisításért, hanem tejdrágításért ítélték el.

— Napirend. Napitár: Szombat, november 4. A nap kel reggel 6 óra 49 perckor, nyugszik délután 4 óra 37 perckor. A hold kel délután 1 óra 58 perckor, nyugszik éjjel 12 óra 18 perckor. — A miniszterek nem fogadjak. — A népművészeti kiállítás az Iparművészeti Múzeumban. Nyitva 9-11-g. Belépődíj nincsen. — Harctéri sebesültek látogatása a helyőrségi kórházakban délután 1-3-g. a Duna-balparti kórházakban 2-4-g. — Múzeumok: Nemzeti Múzeum ásványtára 9-11-g. Aquinumi Múzeum 9-11-g. és 2-4-g. Mezőgazdasági Múzeum 10-11-g. Tanszermúzeum (Andrássy-ut 69) 10-11-g. Tarsadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12) 9-11-g. Kereskedelmi Múzeum 9-11-g. Néprajzi Múzeum 2-6-g. Széchenyi-múzeum 10-12-g. — Könyvtárak: Nemzeti Múzeum Könyvtára 9-5-g. Akadémiai Könyvtár 9-7-g. Egyetemi Könyvtár 9-11-g. Városi Nyilvános Könyvtár (Gróf Károlyi-utca 8-10) 8-8-g. Statisztikai Könyvtár 10-11-g. Országos Pedagógiai Könyvtár 2-7-g. — Képtárak: Hadifényképtár és Nemzeti Szalonban. Nyitva 9-5-g. Belépődíj 50 fillér. Jávör Pál kiállítás az Ernst-múzeumban (Nagymező-utca 8). Nyitva 9-4-g. Belépődíj 1 korona. Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10-12-g.

— Munkaközben. Erzsébetfalván, a Vágóhid-utca 17. szám alatti Emmerling Adolf-féle gyárban Achsmann Engelberg 50 éves gyárimunkás kezében egy tűzijáték fölrobant és Achsmann súlyos sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházba vitték.

— A Közlelémezési Hivatal működése. A hivatalos lap pénteki száma közli, hogy a királyi rendeletre az Országos Közlelémezési Hivatal november 4-én kezd meg működését.

— Kés a gyermek kezében. Perl József 14 éves inas október 30-án tolokocsin burgonyát vitt a Wesselenyi-utca. Találkozott egy L. Jenő nevű 16 éves fiúval, aki veszekedni kezdett vele, majd biciklit rántott és megszurta. Perl másnap belohalt sérülésébe. A gyilkos írt elővezeték és a főkapitányságra kihallgatták.

— A vendéglő egyesületi elnöke. A fővárosi rendelet, amely szerint csak kétféle husajt szolgáltatható föl az éttermekben, pénteken lépett életbe. Hustalan nap lévén a mai pénteki nap, az új rend nem igen mutatott nagyobb eltéréseket a rendes vendéglői étlapon. Azonban már a legtöbb étterem étlapiján szerepelt a kötelezően előírt teríték. Az új rend teljes hatását majd ezután mutatja meg.

— Életunt önkéntes. Nyiregyháziáról táviratozzák: Egy harmadrangú kis szállodában szerdán este szobát bérelt B. Menyhért 87. gyalogezredbeli önkéntes tizedes. Csütörtökön este feladta az önkéntes mellhellette magát; oly súlyosan megsérült, hogy még nem lehetett kihallgatni. B. apja Nyiregyháza telekkönyvvezető.

A zsirny előtt. a rendőrség előtt.

A Huskereskedelmi Részvénytársaság is maximális áron fölül adott zsirt.

A magyar élelmiszerüzorsora botránykrónikájának is föltűnő jelenetei játszódnak most le a IX. kerületi rendőrség előtt. A pénteki tárgyaláson kiderült az a kihetetlenül hangzó valóság, hogy a Huskereskedelmi Részvénytársaság, amely Budapest székesfőváros vállalatának tekinthető, hiszen elnöke dr. Melly Béla árvaszéki elnök, szintén nem ártotta a maximális árat tullepni. Lehetetlen elfojtanunk azt a kérdést, hogy mi keresni valója van az árvaszéki elnök urnak a Huskereskedelmi Részvénytársaságban? Hát olyan nagyon jól el vannak látva a Budapest székesfőváros gyámhatósága alá tartozó kiskorúak és gondnokoltak ügyei, hogy olyan kevés dolog van ezekkel az ügyekkel, olyan fölösleges ezeknek az ügyeknek az ellenőrzése és vezetése, hogy az árvaszéki elnök ur ráér a zsirnydrágító társaságban is elnökölni? És hogyan bízzák a főváros nepe a főváros élelmező politikájában, hogyan szeresse ezt a fővárost Bárczy István polgármester ur kivánsága szerint, amikor azt látja, hogy egyik legfőbb tisztviselője, az árvasz atyja az élelmiszerüzorsora címén a vádlottak padjára hurcolt igazgató és egyéb urak társaságának az elnöke. A legkevesebb, amit az árvaszéki elnök urnak meg kellene tennie, hogy rögtön mondjon le erről a zsirelnöki állásáról, mert ez nagyon esunya zsirfoltot ejt a másik elnöki méltóságán.

A pénteki tárgyaláson a Huskereskedelmi Részvénytársaság alelnöke, aki egyuttal a vásárpénztárnak is igazgatója és még néhány igazgató beismerte, hogy a maximális áron fölül adta a társaság a zsirt és ezek a vádlottak is ugyanazzal védekeztek, mint a többiek, hogy tudniillik maguknak is többbe volt, tehát nem adhatták a maximális áron. Érdekes volt Kohornik József igazgató vallomása, aki előzőleg azt vallotta, hogy a maximális áron fölül összeget Kanidáki János, a fővárosi sertés-vásárlója és hízaldájának vezetője, a Huskereskedelmi Részvénytársaság igazgatósági tagja részére vette föl. Most ezt a vallomását visszavonta és állandó nagy zavarával védekezett. Mindegy azonban, akár az igazgató urak egyéni zsebébe vándoroltak a törvényellenesen beszédet összegek, akár alapítási költség vagy veszteség címén könyvelték is el a jogellenes nyereséget, az már az eddigiekből is megállapítható, hogy a Huskereskedelmi Részvénytársaság tullepte a maximális árat és ezzel hozzájárult az árdrágításhoz és így bűnös az élelmiszerüzorsóban.

A pénteki tárgyalásról ezt a tudósítást adjuk:

A Huskereskedelmi Részvénytársaság alelnöke, a Vásárpénztár igazgatója,

Demkő Dezső, elmondja, hogy a Huskereskedelmi Részvénytársaság a Vásárpénztár alapítási és a vezetés majdnem ugyanaz. Mindkettőnek Melly Béla dr. árvaszéki elnök az elnöke. Az élelmezési árak maximálása előtt ez áraknál jóval drágábban helyezték el sertéseket, de mégis föntartották ezeket a kötések és a levágott állatok husát és zsirt a maximális áron adták forgalomba. Egyes igazgatósági tagoknak nem volt külön rendelkezési joguk. Kanidáki János igazgatósági tag úgy járt közben az Első Magyar Gazdasági Gépgyárnak szállított zsir kérdésében, hogy ismerettségben áll a gépgyár igazgatójával és Vajda főtisztviselővel, akik kérték, hogy szerezzen számukra zsirt. A gyár ajánlotta föl, hogy miután tudja, hogy maximális árnál a Huskereskedelmi ráfizetne, hajlandó ezt a veszteséget fődözni, csak hogy tudjon munkásainak zsirt adni. Őket nyereségvágy nem hajtotta, csupán segíteni akartak a gyáron, illetve munkásain. Három esetről tud, hogy

maximális áron fölül adtak szalonnát

a gyárnak, még pedig kilónként 10 koronáért. A gyárnak, úgy véli, nem tartoznak maximális áron adni. Elég, ha a közönségnek eladott árú nál ráfizetnek. A gyárnak van pénze, hogy fizethesse a többletet. Tudomása szerint különben a gyár a drágábban beszerzett szalonnát maximális ártól juttatta oda munkásainak.

— Hát ha az alelnök ur ezt egyenes dolognak tartja, akkor tud-e arról, hogy az igazgatók, amikor a többletpénzt átvették, azt zsebrévágva, mintegy titokban akarták kezeln?

— Ez a kifejezés nem jó — mondja Demkő. Majd azt mondja, hogy amikor Kanidáki kivánságával szemből Fuchs igazgató aggályoskodott, ő adott utasítást, hogy Kanidáki vállalja a felelősséget, adjanak az említett árt a gépgyárnak szalonnát.

— Mának is adtak így el?

— Nem. Más vállalatoknál szemben csakis bérvágásokra vállalkozunk.

— Hogy van a többletszeg elkönnyelve?

— Nem tudom. Nagy elfoglaltsággal fogva ezt nem nézhettem meg. A részvénytársaság ügyleteiről — mondja — az a felelős a részvénytársaságnál, aki az ügyet köti.

— De az ily nagyobb ügyetek kinek a felelősségére köttetnek?

— Ez az én fölügyeitem alá tartozik.

— Az elnök előzetesen nem tud az üzletekről?

— Csak az igazgatósági üléseken értesül, amikor a dolgok menetéről jelentést teszek. Nagy ügyekben előzetes bejelentéssel is élünk, de a jelen ügy még a kis ügyek közé sem tartozik. Kérem jegyzőkönyvbe venni, hogy ugyanakkor a gépgyár tisztviselőinek maximális áron adtuk el hajat.

Kanidáki János a fővárosi sertésvásárlóját és hízaldájának vezetőjét, a Huskereskedelmi Részvénytársaság igazgatósági tagját hallgatják ki. Azt mondja, nincs befolyása a részvénytársaság ügyeinek vezetésébe és utasításokat az igazgatóknak nem szokott adni. Csak mint privátember, minden érdek nélkül szerzte meg Fuchs Jenő igazgatótól az Első Magyar Gazdasági Gépgyárnak a zsirnak való szalonnát. Fuchs igazgató mondotta, hogy 10 koronáért adhat és ekkor közölte ő Vajda Gyulával, a gépgyár főtisztviselőjével és Fohl igazgatóval, hogy

8 korona 40 fillér helyett 10 koronáért

kaphatja a zsirszalonna kilóját.

— Tagadom — mondja —, hogy én a maximális áron fölül összeget a magam javára kötöttem volna ki. Valóan Kohornik igazgató vallomása, mintha ő ezt a többletet az én részemre vette volna föl. A gyárnak szívességből szereztem meg a zsirt, mert a főváros részére ez a gyár rendezett be Kőbányán egy darálómalmot.

A Huskereskedelmi Részvénytársaság igazgatója,

Kohornik József, kerül sorra. Kisteleki kapitány ezzel a kérdéssel kezdi kihallgatását:

— Ön jegyzőkönyvbe mondta, hogy a gépgyár által kifizetett maximális áron fölül összeget Kanidáki részére vette föl.

— Kérem, én olyan zavarban voltam akkor, hogy nem tudtam mit mondok. Ez csak egy elszólás lehetett.

— De hisz ön oly részletesen mondotta el, hogy a maximális összeget pénztárkönyvbe vezették, a különbözetet pedig ön átadta Fuchs-nak, hogy az Kanidákié.

— Ez nem áll. Ha így vallottam, akkor ezt a vallomásomat visszavonom.

— Hát mire fordították a különbözetet?

— Ugy gondolom, hogy veszteségek részbeni fődözésére. Azt is módosított, hogy előző vallomásomban szintén mondtam, mintha az egyes igazgatósági tagok is adhatnának nekünk igazgatósági utasítást. Kérem, én akkor olyan lelkiállapotban voltam, hogy azt sem tudtam, mit beszélek.

Módosított vallomásában úgy mondta tovább, hogy milyen célra lesz a maximális áron fölül összeg.